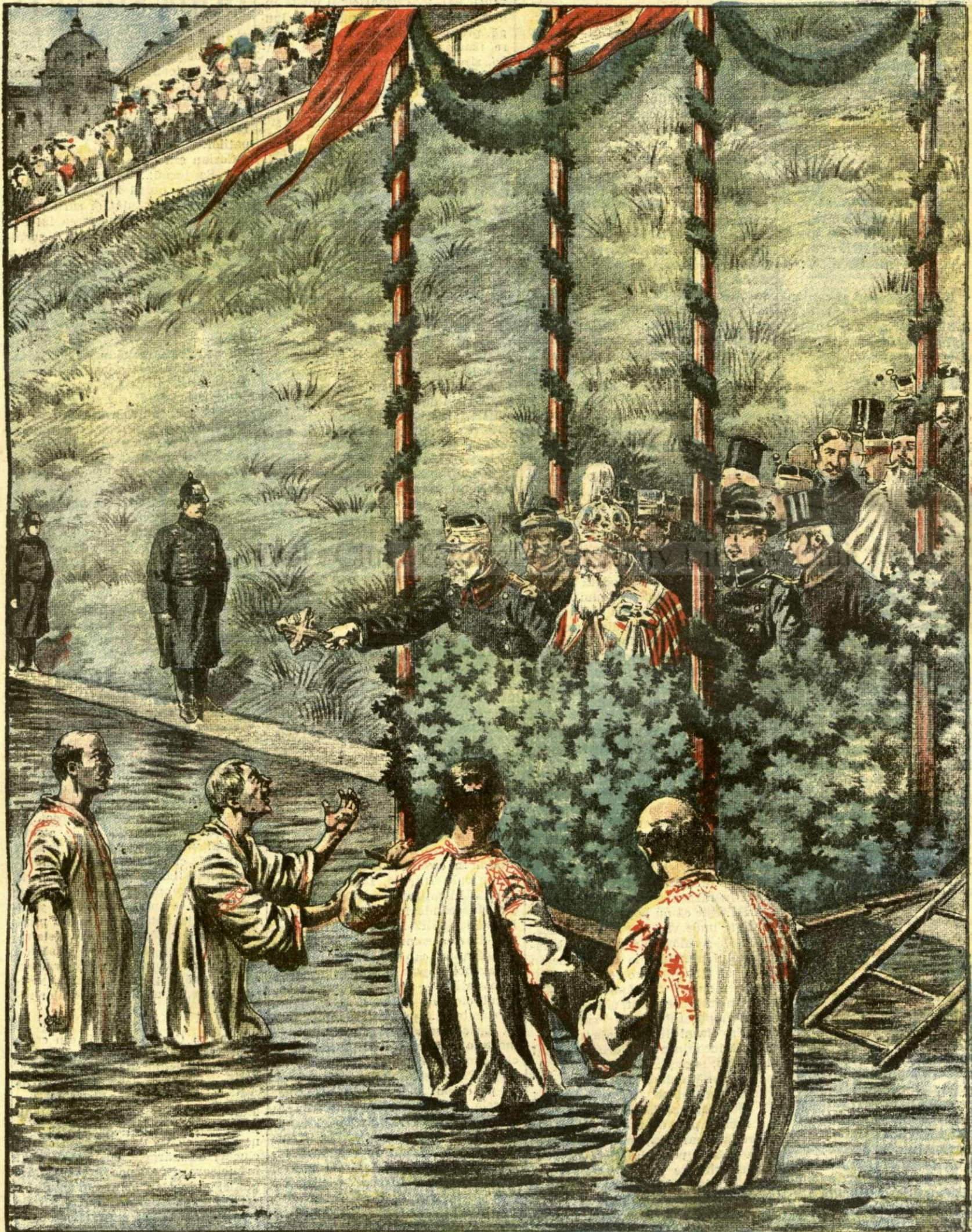

UNIVERSUL LITERAR

SERBAREA BOBOTEZEI IN CAPITALA. — (Vezi explicația)

NOTELE SĂPTĂMÂNII

Din alte vremuri

Am vorbit aci, acum câțiva vreme, de niște scrisori ale lui Vasile Alexandri, găsite în biblioteca din Besançon, în Franța, o întreagă corespondență a mareului nostru poet național cu poetul francez Edouard Grenier.

În ziarul „Universul” am publicat deunăzi un articol asupra acestei corespondențe și asupra nevoii ca ea să fie făcută cunoscută în întregime, intrucât este o dovadă cea mai frământată a epocii a dorurilor noastre de renaștere.

Pentru frumusețea ei, pentru înaltul simțământ ce cuprinde, nu mă pot opri de a reproduce aci un fragment din una din scrisorile pomenite, scrisoare din 1877, adică din cea mai viitoare vreme a vieții noastre naționale, cu atât mai mult cu cât ea dovedește clar și că gândea marele nostru poet, marele bard al latinității.

Alexandri scrie lui Grenier :

„Când ești Franța, când ai ca dăna sa ceva de-a strengăciunii și de-a înfrâșului, îți poți permite ori-că, chiar greșeli pe care le plătești foarte scump; ai cu ce să plătești chiar căderi formidabile

*On part, on court, on tombe,
On se relève roé!*

dar când ești România, adică un pic ghemuit, între trei colosi (citește moloși), ce poți face ca să-ți asiguri existența și naționalitatea? Coloșilor îi se năzare să-și măsoare puterile în fiecare cincisprezece sau douăzeci de ani; se îngrijesc ele de nenorocitul pitic ce le stă în drum? El este nu, trec, îl zdrobesc, și când pagălatul s'a sfârșit, se revindecă această țară du-l să se vinde cu picioarele în vânt. Atunci vine cometele diplomației ca să-l îngrijească și să-l acopere cu bandage cari sunt adesea înșelători. Nenorocitul se vază mălămărit ca ori-când și Europa își zice: „Hă, ce vrea mucosul acesta ce zăboiește? năze mic odată multă țară? Aici găsim să ținem, broscuile; etc. E acesta cometa să-ți timplat nouă românilor; căruia diplomația n'a vrut să-i înmăntă nici odată să ne creze o poziție bine definită.

„Tratatul de la Paris... discuțiază despre neutralitatea țării noastre, dar departe de a ne da ocazia cometer ca cel pe care îl ținem în Europa, îl ținem de neutralitate împotriva lui otoman. Ce se întâmplă? Într-o război regulat contra-teritoriale, țării noastre prostilor subțineri Porți și tuturor întreprinderilor Rusiei. Văzând nu și-a făcut chef, și-a înșelat prost ciubucul, răspunzând obștine: vreau propunerile cabinetului din Berlinburg. Război... și Prutul e trecut. De ce? Pentru că vre-un Birk englez ar fi declarat în parlament că neutralitatea specială a României nu e înscrisă în tratatul de la Paris. Deci România poate fi fără-frica de pedeapsă, călcată în picioarele cuilor căzacești sau alții, și într-o bună o-mincașă, se vede năpădită de horții înregimentate ce merg zăre-se, să desrobească creștinii din Orient. E o cruciadă în favoarea bulgarilor, prea bine, dar e strivită pentru noi... 300.000 de rușini cântăndarii asiatică și iau poziție de-alungul Dnieprului; ca să-i pedeghească, turcii ne bombardează câmpurile riverane; nenorocirii locuitorii fug în lăuntrul țării și se întrebă cu sufletul curat de nu i-a ajuns sfârșitul lumii... Nu, nu e sfârșitul lumii; e consecința trănănelii diplomatice de acum douăzeci de ani”.

1) Pleci, alergă, cazî, te ridică rege!

Și în altă scrisoare : „Să tipăm la urechile rușilor și turcilor: Trăiască independența României, și să intrăm vitejește în vâltoare. Vom eși zdrobiți poate, dar cei puțin oțeliți prin foc. Ajungă atâta umiliri, ajungă atâtea mizerii! Să stăpâni la noi, sau fără de la noi”

A. A. D.

EM. GÂRLEANU

FERICIREA

— ROFESTE —

De mult țare, a fost un om Erac... nici bogat, nici sărac, cum e meșterul omului să fie pe plăcint. Și se vede, că tocmai din pricina asta, fiindcă nu gustase nici rădăcină toată puterea lui, nici binele înțelegă deșertăciunea lui. — se vede că tocmai din pricina asta, omului i se urase cu zilele. Nimic nu găsia bun, nimic frumos. Simțea că urăscă îl pândescă cu gările lui de lăzăr din flăcări colț al locuinței, și o desmădăde grozavă i se lăsa peste suflet. Fericirea! Asta dorea să vadă să simtă. Să trăiască fericire! Să n'a seară, cum se uita cu groază în patul care avea să-l înghiță iarăși în sal-va-ia-lui, căntu sicrii, pântru o noapte întreagă, căzu în genunchi și, lăcrimând, se rugă lui Dumnezeu.

„Doamne, zicea el, Doamne îndură-te și-mă călăuzeste sufletul. Căci fără lumina ta ce suntem noi, bieti, pe pământul acesta. Călăuză-mă și-mi poartă picioarele spre țara măntuirii, privirile spre hotarele fericirii. Îndură-te, Doamne!” Și s'a culcat omul, și l-a înghițit saltea o patăcă ca un sicriu. Și-a adormit cu adevărat somnul morții, și în somnul lui un vis i se lumina deodată, căci Dumnezeu îi ascultase rugăciunea. Și visă. Se făcea că e în mijlocul unei câmpii florice, — în zorii zifet. Și n'a clipit nici odată măcar din ochi, să vadă ce-i și cum, și lângă dânsul rădăci fără de veste un inger, cu aripile țesute din curcubei, cu vestimenta de lumină, cu fața ca un înnoțitor. Și cum vroia să caie în genunchi, înfrântă neașteptat vede în fața sa un bărbat de brățșă și ridicându-se, să-l înnoțea-l:

— Făcătoare!
— Întreabă-mă, înnoțitor, ce să-ți întreb?
— Spune-mi fericirea! — răspunse ingerul.

Și răspunse:
„Și ai omul; și ai omul și zăre, săp-tămână, înz, și înnoțitor, cam spre aștepta țară, căntu vrea, așter-ne-manaș lăvicere de flăcări, așter-nu țare. „Împărătuș, cel mai înnoțitor!” — Întă, îi zise, ingerul omului: ai șosei în țara împărătușului: colț narocos în războie, omul îi zăre supuși lui. Privește că nu poți înnoțitor! Stre-coară-te unde vrei și caută fericirea. De-î găsi-o sălășlămad în pădurea împărătușului acestuia, te vești pune în locul lui, îți vești da o soție ca a lui, vei avea supuși ca dânsul”. Și dâns-omul, a intrat în palat, și în palat în odaia împărătușului, și în sufragerie lui, și în etacul lui, și în sala tronului. Toți îl înnoțitor cu dragoste, toți îl iubeau, supuși, fii și soție.

„De bună seară asta-i fericirea” gândi omul și se grăbi să meargă să spuie ingerului, în grădina, sub un număr plin de roșie, omul de soare, sub care-l aștepta. Și cum cobora scările palatului, iată că un crainic plin de praf și sudoare le-zeau gâfâind: „Mădă, omul se lăzăr înnoțitor, pe vremea lui, pântru la picioarele tronului! Crainicul aducea veste că vârfășii intraseră în țară. Și chiar în seara aceea, omul privi cum se despărțea împărătușul de fiul său cel mai mare care pleca în războiu, Plângea împărătușul și împără-teasa, iar fiul se smunci și, ascunzându-și jalea eși, în fugă, adară din odaie. Și omul gândi: „Ce-i dreptul, plânsul și jalea nu țin de fericire.

Dar dacă băiatul se întorcea biruitor, fericirea le va fi cu atât mai mare”. Și-a așteptat trei zile, și otașii s'au întors biruitori, aducând în mijlocul lor pe o năvălie înnoțitoră de fapte, ca și era noaptea, pe fiul împărătușului mori. Și dânsul palatului nu putea încăpea țepetele sfășietoare ale împărătușului și ale împărătesei, de jale, după fiul lor.

„Ei?” îl întrebă ingerul. Ai găsit fericirea?” Și omul răspunse măhnit. „Nu, nici aici n'am găsit-o!”. „Atunci, hai, mai departe!” îl invită ingerul. Și omul, să meargă cale lungă, pântru de curtea. Și într-un târg mare, frumos și înnoțitor la o casă. — Aici, zise ingerul, e casa omului înnoțitor, omul zăre lumina. Mergi, privește omul și-l înnoțitor înnoțitor, și de vești găsi fericirea înnoțitor în sufragerie omului acestuia. Îți vești da sălășlămad domniile lui”. Și dâns omul, a intrat în casa înnoțitor, cu sălășlămad, cu una înnoțitor și mai înnoțitor de călăuză înnoțitor care lăzăr de pe lăzăr vreme să asculte pe omul înnoțitor cum căntă. Și l-a ascultat și el. Și l-a fermecut, l-a îmbătut glasul lui, trăgându-l dulce, mălămărit ca șapota, curat ca al privighetorei, curgător ca al pălăntăuș de-auntru; și năze ca zăre, mălămărit ca marea, puternic ca lumina pălăntăuș ca o sărutare. Și vreme omului să cadă în genunchi, să se ducă să-i sărute picioarele, să-i seceată hainele, ochii să-și deie pentru clipa de îmbătare care l-o dase. Comori de aur i se văzau la picioare; femeile își tăiau părul și-l dădeau. Și omul simți în sufletul i înnoțitor pisma pentru fericirea omului acestuia. Da, așa voia să fie. Și într-o clipă, se găndi să alerge, să-i ceată înnoțitor să-l face la fel cu Omul înnoțitor. Și cum vroia să se strecoare pântru curcubeul de curcubei înnoțitor de fericire, auzi un glas care se ridică mai presus de al tuturor, zicând: „Omule înnoțitor! Că adăvărat vârfăș egălnă înnoțitor, dar căntă țara fiului tău pe care l-ai gonit din țară, de sute de ori e mai vârfăș ca nă țara. Hă, hă, omule înnoțitor, în țărutul vecinătății auzim!”

Și lumina a stat o clipă nedăvornică, apoi se lăzăr înnoțitor după cel dâns care pleacă, repozându-se mai întâi ca să-și ca comorile care le aruncaseră la picioarele căntărețului. Mălămărit, înnoțitor. Și omul care căntă fericirea, văzu cu groază cum căntărețul își sfășie hainele și pieptul, schimbându-și căntărețul dânsuțese într-un genă de hăstene spăimântătoare.

„Ei?” îl întrebă ingerul căntă il vârfăș senin, gâlbău, la dânsul: — „Făcătoare, mai departe?” se rugă omul. Și omul, și omul meargă cale deodată ani. Și într-o zi ajunseră la marginea unui târg. Și omul, se opriră în cea dânsă cocioabă ce le eși în cale. Înnoțitor. Dar în prag se opriră. În mijlocul cocioabei, pe un pat de scânduri, un bărbat cu o barbă lungă de-a acoperea tot pieptul, dormea somnătos de veni. La cap îl adăra un cap de lumânare, care își arunca vâpăia înnoțitor peste fața înnoțitoră. — Apropie-te” zise ingerul omului. Și omul se apropie. „Privește!” îi porunci, și omul privi. Cu cât se uita mai mult la fața mortului, cu atât i se lumina ochii omului. Năze, pe năze omul chip, nu zăre înnoțitor: năze așteptă ca pe chipul înnoțitor acestuia. Bazele parolă, zăre, genele așteptă pe ocaz: parolă tremurată, mălămărit, omul frumos pe piept, pântru ca odăncea de o roșă înnoțitor. În fața năze un bărbat muritor năze înnoțitor zăre fericirea ca pe fața înnoțitor acestuia.

„A fost un om fericit, bărbatul acesta zăre omul”. — „A fost un biet cioplitor în peatră, care a trăit nouăzeci de ani” răspunse ingerul. Omul se găndi, și când eși din cocioabă spuse: „Atunci asta e fericirea: moartea. De ce m-ai făcut s'o aflu așa de târziu, ingerule?” Și în vorbele astea vroia să se arunce în prăpastia care se deschidea. ne-

gră, la picioarele lui. Dar ingerul i, opri de brăz și zise: „Nu așa; trăiește înnoțitor atâta cât a trăit bărbatul acesta. Atunci și se va cuveni și fericirea”. Și ingerul se șterse din fața lui... A doua zi omul se trezi, gândi la ceea ce visase. Își făcu cruce, și de abea din ziua aceea, om vârfăș ca era, începu cu adevărat să trăiască.

DOUA SUFLETE

Zlate se prăpădise la curtea lor de mușci, de când, abia își aducă aminte. În toamna aceea crescuse mari făcșile și poposul adămasse parolă tot rodul pământului; era odărașă unui lungurar bătrân și bolnăvicioș, răstăcut pe la ci, de prin fundul Carpaților.

Cazian era cum am mai zăre că el... Se jucău... se tăvăleu și în chibotul lor, hăuă împrejăurimă. La ună și căntă și sărit ca un nebun și acora, la nașterea lui Silvian, a plina ca un copil... A suspinat trei zile în șir, căntă „conșă” a stat în lumina făcșilor, între flori și mazăre, senin, cu părul aurit adus pe timplo, strâns sub cununa de lămăță, în rochia cea albă de mireasă, pe catafalcul acoperit de flori.

O noapte întreagă a gonit Artamiza și căntă zori s'a stins ușor de tot, cu ochii țintuiți pe fereastră, în lumina diminetet, s'a stins o viață, pe când alta se arăta o dată cu primăle lăzării de lumină, cu ultima auzare a unui suflet, zăre în largul zărilor albastre.

Era înalt Zlate, slăbănog, cu pletele mari negre împărățite pe grumăz, cu muștățile castanii, lungăre și harba întunecată, veșnic acoperindu-i pieptul desgolit.

Veneu așa de dulce și tânguie cu năze dragoste arcușul, în clipe de uitate, spre lăzăr în roșă amar-gălbău, în lumina stelelor...

Cât de drag îi era Silvian! Il purta toată curtea, îl ducea prin toate colturile livezii, cât era zăre de mare... Atunși s'a născut și Cioffin, băiatul țiganului Oacheș, buclat, cu ochii negri, mari și scilpitori, să năze sfios la „conșă” neindăreț să se atingă de el. Era tare răb și rumen la față Silvian și un păr aurit, năze și mălămărit, încălțat, îi făcea ca o vâpăie de lumină înnoțitor obăzitor. Ochii senini, albaștri, luminaș, mălămărit de clar și frumoi, îi îndrepta spre Cioffin... se apropia de el... îl desmierda... Il de dăre hărtășie lui și de atunși n'a mai vrășă se aște de brațela țiganului, ci sub umbra carpenului frumos de lângă cerdacul acoperit de edera, gunguraș amândei vorbe neindăreț, se jucău țărădușe prin țără moale, băfând din prime plui de veselie și răzând cu mălămărită ridicante în sus, căntă vre-o pășărică își tremura zborul pe deasupra lor, să se legăna pe vre-o ramură cîr-pind dulce, să alăzarea adierilor răfăcite...

Într'o zi Cioffin n'a eși din casă, să se alunga ca o nebună, cu pletele în vânt, descultă și plâpând cu hăstene, pe când două lumânări de ceară gâlbău, ardeșă selipand, tremurându-și lumina palidă, pe chipul vârfăș al țiganului, gătit în haine negre, cu fes de mătase în cap și ciucuri de măgele, cu pantofi roșii în picioare și un smoc de beteală argintie, aninat în stânga pieptului... Cioffin sta sfios privind tăcut de pe lăzăr la tat-su, neștiind ce e jă-lania asta, și hainele așa de frumoase cu care l-au gătit, cu ochii duși la tulpina carpenului, spre fereastra conacului, unde Silvian sta gănditor, mai trist ca ori și când...

Vedeu pe omul celalt din curte, cum arăta spre răpa satului, cum spunea că calul venea ca o furtună și tocmai acolo, în dreptul răpei, s'a

1911

gravă, cu copitele în sus, peste mijlocul lui Zlate.

Și Cioflin suspina merou și căta spre fereastra conacului, în ochii „conacului”, în rumeneala asfințitului...

A doua zi s'au întâlnit... au început iar joaca. Tat-su plecase cu carul, cu toți din curte, să doarmă în curtea bisericii — așa a auzit vorbindu-se...

O liniște adâncă, groa, apăsătoare se așternu pe sufletele tuturor. La moartea Artemizei, Cazian stă toată ziua în casă, ca un puscnic, cu capul rezemat în palmă, cu ochii pe fereastră, la curtea lui tristă, tăcută și mohorâtă, la carpenul și copiii nălți și subțirați din fundul curții, la Silvian... la bucuria și serănitățile de care era înconjurat, la ochii lui albaștri, la părul lui lucitor și moale — toată făptura Artemizei...

Seara când îl prindea în odaie, îl lua în brațe, îi desmierda obrăjii roșunzi, îi săruta ochii frumosi și-l strângea la piept cu o dragoste nelămurită și când îl lăsa pe pat, toșnit de somn, șuvițe de argint îi străzau obrăjii, ce clipe cu clipe răsfărgeau în paliditatea lor, tot zbuciumul și jalea lui din suflet.

Alte ori rătăcea singur... cutreera toate întinderile, fără să aibă o clipă astâmpăr.

Sofița se strecura prin curte lipită... se mișca de colo până acolo, slăbită ca o umbră.

În zori, de la fereastră o vedea cum strângea câte un mănunchiu de flori din grădinița lor uitată, și pleca cu capul în jos, cu gândul ațrept... lucrându-și... Eșu pe poartă și se îndrepta spre curtea bisericii...

O vedea cum cădea ca leșinată jos, pe mormintul Artemizei, se scula, presăra o parte din flori pe mormintul ei singuratic, din stanga săluzilor, apoi se îndrepta în spre mormintul celalt... al lui Zlate și când se întorcea, se oprea la rădăcina carpenului, cu ochii mari, roșii de lacrimi, se oprea privind și o clipă odrasla, sărutându-i pe amândoi, sărutându-le obrăjii și ochii mari și limpezi.

Era sveltă Sofița, abia de vre-o douăzeci și două de ani, cu ochii negrii pleoape lungi și sprâncenile arculate și negre, și niște obrăjii roșunzi și dinții albi și buzele subțiri și roșii.

Și Cazian o privea suspinând și rămânea cu ochii la Sofița, la chipul Artemizei din mijlocul păretului, în penumbra odăii.

Amurgul se așternea rece cu tot bășugul lui de raze inflăcărâte, noaptea se întindea liniștită, ca într'un cimitir tăcut, necercetat de nimeni...

Intr-o zi, când a intrat să curețe prin casă, Cazian sta cu fereastra deschisă și privea la Cioflin și Silvian, cum râdeau cu hohote, cum se răvăleau, pe când din carpenul umbrat, câte o frunză ofilită se desprindea... Și soarele era sus și un miros de mare năvălea pe fereastră...

— Tei drag Cioflin, Sofița?

A ridicat ușor pleoapele...

— Toată bucuria... tot sufletul meu, conașule!... Și suspina și oftă adânc.

Cazian oftă și el...

Când să iasă o opri...

— Lasă... mai odihnește-te, mai stai cu mine Sofița, că tare mi-ai suflatul amărât!

Și o opucă de mână și rămaseră amândoi cu privirile pe fereastră, la zbenguitul copailor, în mirosul merilor, în seninătatea dimineții.

CONST. S. SPIRESCU.

An nou! deschisă-i poarta lumii acestea: Intră!
Poporu 'ntreg te-asteaptă, aducător de bine;
S'au stins lumină la geamuri, dar iată-le, mărețe,
Cum se aprind spre slava a creștului ce vine!

Poporu 'ntreg înaltă cântări de prea mărire
Că 'n tine ai norocul și fericirea pusă...
— Ci numai eu, străinul, orfan al frii vitregi,
Nu mai mă 'ncred în steaua ce 'mă e de mult apusă!

Bă te aștept cu groază — c'asa încet ți-i drumul:
Cum n'am putere, doamne, să schimb tot rostul lumii
Să fac să treacă anii, ca clipe de iubire.
Să pară viața scurtă, — în vânt o boabă-a spumă...

La gura sobei, anii, pe degete mi-i număr:
Iocane vechi, fantome și visuri n'implinite
În zbor cumplit de vișor se 'ntorc și-mă tulbur pacea
Și iar pornesc în lume, — flori albe, risipite...

Și nu dai peste-o clipă în toată scursa-mă viață
O clipă fericită, uitată de neaz:
Aceleși dor și zbucium tot an cu an mă-aduce
Cu 'ier' se duce-o jale, — un chin vine cu «azi».

An nou adă cu tine toată tristeta toamnei,
Și toată jalea iernii și-a lumii 'ntregi durere,
Pustiă din tinerimuri și liniști de ruine,
Asupra mea coboară, cu dulce mângâiere.

Și plânsul greu de fluer, ce în amurg se 'ngână
Cu-a codrilor izvoare, deasupra mea îl cerne:
Din umbră și uitare zăbranic negre-mi țese
Și în singurătatea-mă pe fruntea mea l-așterne!

An nou, ce vă acuma: îngroapă-mă 'n uitare
Și-a veșniciei liniști aruncă-mă-o pe loc —
Căci e păcat în lume să porți calvarul vieții
Când nu ți-i hărăzită, o clipă de noroc!

D. Iov-Solferino

CUGETĂRI

Fără iubire nu există religiozitate și fără practicarea binelui nu este servirea de Dumnezeu.

Leibnitz

Ignoranța și necuriozitatea sunt pericolele cele mai mari pentru un cap bine făcut.

Montaigne

Nu te pleca nevrozicului tale.

Voltaire

Avem ochi de lynx pentru tot ce ne măgulește și suntem orbi pentru toate cusururile noastre.

Schopenhauer

Meritul celor mai multe din faptele noastre depinde de chipul cum sunt făcute.

Chesterfield

Viața este în mișcare și în mișcare își are firea ei.

Aristote

SINOCİKA

după A. CEROV

Intr-o casă țărănească, pe fân proaspăt, se culcase societatea de vânători. Luna își trimitea razele pe fereastră, din stradă se auzeau sunetele unei armonice; fânul înprăstia un miros dulce, ațâțător de nervi. Se vorbea despre câini și femei și despre dragoste. După ce, domniș, criticaseră toate femeile ce le erau cunoscute și după ce au povestit vre-o sută de anecdote, cel mai gras dintre ei căsca zgomotos și spuse:

— Nu-i lucru mare să fii iubit. Căci pentru asta sunt femeile, ca să ne iubească. Dar, d-lor, fost-a care va din d-voastră urât de o femeie, cu ură pătimasă? Simțit-a care-va farmecul urii? Ha?

Nimeni nu răspunde.

— Nimeni, d-lor? — întrebă iar omul cel gras cu vocea-l sonoră de bas. El, pe mine m'a urât o tânără fată, foarte draguță și am putut simți efectele urii celei d'intăi. An zis celei dintâi, căci aceasta a fost

tocmai apusul dragostei celei dintâi. Ee altfel, ceea ce voesc a povesti, mi s'a întâmplat în timpul acela când n'aveam încă cunoștință de ură, sau iubire. Eram de vre-o opt ani pe atunci, dar asta nu face nimic: în această povestire, nu bărbatul joacă rolul principal, ci femeia. Ia s'ascultați.

Intr-o minunată seară de vară, cu puțin înainte de asfințit, eu și educatoarea mea, Sinocika — o draguță și poetică făptură, care atunci absolvise liceul, — ședeam în camera copiilor și studiam. Sinocika privi distrată prin fereastră și spuse:

— Deci oxigen aspirăm noi. Acuma să-mi spuți Petya, ce respirăm?

— Carbon, — răspunsei eu, privind prin aceeași fereastră.

— Just, — spuse Sinocika. La plante însă, este tocmai contrariul: ele aspiră carbon și respiră oxigen.

Carbon se găsește și în apa de sursă și în vaporii de cărbuni...

„Acesta-i un gaz foarte vătămător. În apropiere de Neapole se află așa numita „grotă a câinelui” care e țixită de carbon; un câine dacă intră acolo se asfixiază imediat.

Noțiunile de chimie la puține educatoare se întinde mai departe de această nenorocită grotă a câinelui. Sinocika era o apărătoare infocată a folosului științelor naturale, dar abia dacă i se întindeau cunoștințele de chimie ceva mai departe de cât această grotă.

Mă făcu să repet cele spuse de dânsa. Le repetai. Apoi mă întrebă ce este orizontul. Răspunsei și în timp ce noi vorbeam despre orizont și grotă a câinelui, tatăl meu se pregătea pentru vânătoare. Câinii la brau, caii tropăiau uitându-se la vizitiu, slugile încercau tot soiul de iucruri în diligență. Lângă diligență sta droșca de călătorie, în care se sui mama și soră-mea — se duceau la alde Ivanițki. Acasă rămăseseră eu cu Sinocika și fratele meu cel mare, pe care-l durea măsaura. Vă puteți închipuiți invidia și tristețea mea.

— Dar ce aspirăm? — mă întrebă Sinocika privind iar prin fereastră, — Oxigen...

— Da, și orizont numim linia aceea, unde cerul și pământul par a se contopi...

În același timp diligența porni, urmată de droșcă... Observai cum Sinocika scoase un bilețel din buzunar, îl mototoli și îl strânse la tâmplă, apoi se roși tare și se uită la ceas.

— Nu uita dar, zise lângă Neapole se află așa numita grotă a câinelui... — se uită iar la ceas — unde cerul și pământul par a se contopi...

Biața fată străbătu de câteva ori odaia și se mai uită odată la ceas. Mai aveam încă o jumătate de ceas din ora de lecție.

— Acuma să luăm aritmetica — spuse Sinocika oftând din greți și cu degetele-i tremurânde răsfoia cartea. Să rezolv problema No. 325, și eu... eu voi fi aci îndată...

Ieși. O auzii cum alcargă în jos pe scară, apoi din fereastră îi văzui haina albastră, când dispăru după poarta grădinii. Mișcăvile-i grăbite, fața aprinsă și pornirea-i, îmi treziră curiozitatea. Unde să fi alergat ea și pentru ce? Dar îndată îmi veni în minte acestea: ea, profitând de plecarea părinților mei, a alergat în grădină, spre a se îndopa cu vișine și mere. Mă hotărâi să-i urmez exemplul, azvârlii cartea de aritmetică și alergai jos în grădină.

Ajunsei la vișin; nu mai era acolo. Mergea colo departe, lăsând în urmă tufele de mere și concăze și străbătând grădina de zarzavaturi, se îndrepta către eleșteu, — palidă, tresărind la orice zgomot.

Mă furisai după dânsa și văzui următoarele, d-lor.

Pe marginea lacului, între două sălcii bătrâne, sta fratele meu Sasa; fata lui nu trăda de loc dureri de măsca; dimpotrivă, strălucind de bucurie se uită în ochii Sinociki. Și dânsa mergea către el în așa fel, ca cum ar fi trebuit să intre în acea grotă a câinelui, unde trebuie să aspire carbon, — cu răsufllarea groa, cu pași nesiguri și cu capul întors înapoi... Se vedea că pentru întâia oară în viață se ducea la întâlnire... Iată-i față în față... Un moment se priviră muți, părând că nu și cred ochilor. Apoi, Sinocika, ca împinsă de o forță nevăzută, își puse mâinile pe umerii lui Sasa și capul și-l alipi de peptul lui. Sasa răsă, băgău o mulțime de vorbe fără și cu stângăcia omului tare îndrăgostit, strânse între mâini capul Sinociki.

Și toate acestea se petrecură într'un timp și loc minunat! În dumbrava după care se ascundeau ultimile raze de soare, colo, cele două sălcii, malul verde, cerul — toate acestea se oglindeau în lac. Pe lângă asta o profundă liniște de jur împrejur; pe d'asupra trestilor roiau sitarii pe lângă gardul grădinii se inapoiau vitele. Într'un cuvânt: tablou de pictat.

Eu din toate am înțeles numai aceasta una. Sasa a sărutat-o pe Sinocika. Asta a fost o necuviință. Dacă mama va afla, îi va pedepsi pe arândoul, gândeam. În sufletul meu se ivi un simțământ neplăcut, chinător. Mă reîntorsei în camera mea, fără să aștept sfârșitul întâlnirii. Mă așezai în fața cărții de socoteală și începeai a judeca faptul. Un surâs triumfător îmi înseră în față. Pe de o parte, simții plăcere că cunoaștem un secret străin, pe de alta mă simțeam înălțat, că Sasa și Sinocika nu cunoaștea ca mine regulile cuviinței. Acuma erau cu totul în puterea mea, și liniștea lor atârna de mărinișia-mi.

La culcare, Sinocika ca de obicei veni la mine să întrebe dacă m'am închinat și să vadă dacă nu m'am culcat imbrăcat. Mă uitai răsând în fața ei dragălașă și fericită. Secretul par'că mă furnica, trebuia să țintesc într'un punct și să răd apoi de efect.

DEMNITARI NOȘTRI

D-L D. DOBRESCU

Președintele comisiei interimare a Capitalei, d. D. Dobrescu este unul din fruntașii partidului conservator cărui guvernările conservatoare l-au cerut totdeauna concursul pentru posturile cele mai pline de răspundere și cele mai de încredere. Fost prefect al poliției Capitalei, acum desemnat pentru demnitatea de primar al Capitalei, d. D. Dobrescu a dovedit totdeauna marea d-sale putere de muncă și aceasta, alături cu înalta d-sale situație socială, este, de sigur, cea mai bună garanție a unei epoci de activitate propășitoare pentru administrația comunală.

— Știu totul! zisei văzând. Hih!

— Ce știi?

— Hih! Am văzut cum te-a sărutat Sașa sub sălcii! Te-am urmărit și am văzut totul...

Sinocika se cutremură, deveni stăcojie și se sprijini de un dulap; cu vintele mele o zdrobiseră.

— Am văzut cum... v'ajă sărutat... continuă cu un râs încet și desfăștându-mă de frământările ei. Să-i spun mami!

Sărmana Sinocika mă privi cercetătoare și convingându-se că știu totul, îmi luă mâinile desabădușită și cu o voce înceată, sacadată, îngâmă:

— Petya, asta-i jospicie... Te conjur pe nume lui D-zeu... fii bărbat... nu spune la nimeni... un om cum se cade nu spionează... e lucru urit... te conjur!

Sărmana, se temea grozav de mama mea; și pe de altă parte era măhnită că nutra mea răzândă îi profanase cea dintâi iubire curată, poetică. Vă puteși lesne închipui starea sufletului ei. Ei am fost pricina că n'a dormit toată noaptea și că dimineață i s'a văzut cearcăne vimele la ochi... Când mă întâlui cu Sașa după dejun, nu mă putui abține—răsei iar și zisei cu semeția:

— Știu totul! Am văzut când ai sărutat aseară pe d-ra Sina!

Sașa mă privi și zise:

— Ești prost!

Nu era atât de timid ca Sinocika și de aceea vorbele mele n'avură efect. Asta mă aprinse și mai tare. Dacă Sașa nu s'a speriat, gândeam, atunci asta înseamnă că nu crede că am văzut și știu totul. Așteaptă mama, te voi încredința eu!

În ora de lecție înaintea prânzului, Sinocika nu s'a uitat de loc la mine și vorbea pe gânduri. În loc să mă sperie, voia să se lingusească, îmi dăte tot clasificări bune și mi trecea cu vederea orice strengării. Dar de oarece eram tare încăpățânat mă srveam de acest secret după plac: nici prin gând nu-mi trecea să-mi fac lecția, răsturnai toată odata și fui grozav de obraznic.

Trecu o săptămână. Secretul fu-

rat nu mi dădea pace; mi se infurcase în suflet, ca o suliță. Mi-ar fi plăcut mai mult ca orice să-l divulg și să-i aștept efectul... Și odată în timpul prânzului, când tocmai aveam niște musafiri de seamă, începu a rida și făcu:

— Știu totul! Hih! Am văzut...

Ce știi? mă întrebă mama.

Aruncai priviri răutăcioase Sinociki și lui Sașa. Să fi văzut cum s'a roșit fetișcana și ce ochi făcea Sașa. Îmi strânsei cu putere dinții și tăcui. Sinocika păli cu incedu, și numai mănecă nici o fărâncă. În seara acelei zile, la lecție, observai o neașteptată schimbare pe trăsăturile Sinociki. Ochiș ei, ce mă priveau drept în față, erau reci și severi, așa putea zice, ca ciupliți în marmură, pe cuvântul meu, nici la un câine ce goneste un lup, n'au văzut o așa privire neîndurătoare și plină de ură. Îmi dădui seama ce însemnează această privire când, în mijlocul orei, îmi mormăi de odată scriștind din dinți:

— Te urăsc! De-ai ști, monstrule, cât mi-i de scorbă de căpățâna ta cea tunsă și de urechile ce-ți stai în două părți!

Dar se sperie pe dată și spuse:

— Nu matale ț-am spus acestea, ei am recitat ceva...

Apoi, d-lor, am visat într-o noapte că s'a apropiat de patu-mi și m'a privit îndelung. Fiește, mă ura cu patimă neînfrănată și nu putea trăi fără mine. Vederea profilului meu vrăjmas devenise o trebuință pentru ea. Apoi mi amintesc de o minunată seară de vară... mros de fân, și altele. Fărmece de lumă. Mă plimbam pe alee gânditor. De odată îmi eși în cale Sinocika, palidă și grațioasă și aspirând aerul îmi zise:

— Ah, cum te mai urăsc. Nu doare nimău atâta rău ca ție! Înțeleg! Voesc să înțelegi aceasta!

Știi, sub fărmece de lună, sub acest chip însușitor de patimă și pe deasupra tăcerea adâncă mă cuprinsese chiar și pe mine un simțământ plăcut. Îi ascultam cuvintele și priveam în ochii ei. De odată mă cuprinsese o teamă, începu a țipa și fugii în casă.

Hotărâi în gând, că cel mai bine ar fi să mă plâng mamei mele. Și îndată mă dusei la dâna, și-i spusel cum a sărutat Sașa pe Sinocika. Am fost prost, nu m'am gândit la consecințe, căci altminteri aș fi păstrat secretul... Mama mă ascultă și ridicându-se brusc îmi zise:

— Nu-i treaba ta să vorbești de așa ceva; ești prea copil... Dar totuși, ce pildă e aceasta!

Mama nu era doar virtuoașă ci și tacticoasă. Spre a nu face scandal, nu concedie pe Sinocika de odată, ci cu incedu, a făcut-o să părăsească casa, cum se obișnuștea a se face cu oamenii cinstiți dar nesuferiți. Mi-amintesc că ultima privire a Sinociki, pe care o aruncase înapoi la plecare, a fost destinată mai mult acelei ferestre, la care stam eu, și vă asigur că n'am uitat acea privire nici până azi.

În scurt timp Sinocika deveni soția fratelui meu—Sinaida Nicolevna, pe care o cunoașteți. Am revăzut-o abea când eram militar. Tânărul bărbos în uniformă, de abea îi mai amintea de vrăjmasul Petya, dar cu toate acestea, nu s'a purtat cu mine tocmai ca o rudă.

Chiar și azi, cu toată figura mea zăpunătoare și blândă, se uită mereu strimb la mine și nu se simte bine în prezența mea.

E pozitiv că ura o uităm tot atât de puțin ca și dragostea... Hoho! Auziți, cocoșul cântă! Noapte bună! Mylord, trage-i un somnișor!

Iosif Șarvary

TRISTE

Intunecat palat de ramuri
Fosnind sub vânturi călătoare
Prin care n suliți lungi pătrunse
Lumina razelor de soare.

Tu,—care n umede adâncuri
Ai oglindit un cer cu stele.
Dormi azi sub giulgiul alb de ghiță
Cum dorm și gândurile mele.

La primăvară flori și muguri
Vor răsări sub caldul soare,
Indurerând cu-a lor viață
Sărmanu-mă suflet care moare.

Tristia

DIN PROVERBELE LUI SOLOMON

Proverbele sunt experiența popoarelor. Înțelepciunea, învățătura și agerimea minții unite cu prevederea și cu urmările dezastruoase, ce rezultă din lipsa de gândire.

Voiți cita proverbele cele mai însemnate, pe care le cred că pot să exercite o înmăsurare binefăcătoare asupra oamenilor înzestrați cu gândire și simțire...

„Frica de Dumnezeu este începutul științei; nebunii nesocotesc și înțelepciunea și învățătura”.

Acest proverb are o aplicație foarte potrivită în timpurile noastre. Câți sunt astăzi, cari n'au frică de Dumnezeu și nici rușine de oameni și de altă parte câți sunt, cari știind o boabă de carte se cred cel mai învățați oameni, indispensabili sau mai bine accesibili la orice slujbă de care nici n'au idee. Câți nebuni și nesocotiți nu și pierd viața prin propria lor imprudență!

Și iarăși ce învățatură mai frumoasă și mai prețioasă decât aceasta poate fi, când Solomon zice: „Ascultă, fiule, învățătura părintelui tău, nu părăsi ce te-a învățat mama ta, căci învățăturile părinților vor alcătui o cunună plăcută sau măl bine foarte prețioasă pentru capul tău și un lunt prețios în jurul gâtului tău”.

Câți sunt, cari nu țin în seamă învățăturile și povețele părinților lor, din cauza aceasta ajung indolenți și nepăsători, sfârșind din cauza roșilor lor purtări să ajungă pe ultima treaptă a considerației publice. Romanii aveau foarte mare dreptate, când ziceau: „Quisque fortunae suae faber! Fiecare-i fabricantul sorții sale. Și iarăși: Quidquid agis, prudenter agas et respice finem”: Ceea ce faci cu minte, să faci și uită-te la sfârșit.

„Nu te asocia cu cei ce înfund curse celor nevinovați; pe un asemenea drum să nu umbli nici odată ci oprește-te dela răutate, că picioarele nevinovăților te răutate aleargă și caută să verse sânge”.

Cei nesocotiți sfârșesc prin a-și lua pedeapsa faptelor lor, fiindcă n'au ascultat bunele sfaturi ale binevoitorilor lor nici indemnurile înțelepciunii, de aceea Dumnezeu are să-i pedepsească cu cea mai mare asprimie.

Dumnezeu dă înțelepciune și ajutor celor onesti, veghează asupra celor cuvioși, el dă prevedere celor cuminti pe care îi scapă de multe ispite și primejdii.

„Omule, umbli în totdeauna pe calea celor buni și nu te abato dela cărarea ce lor drept”.

Mai frumoase sfaturi decât aceste nu pot fi.—oricine le va urma nu se va căi nici odată.

Mila și adevărul să nu te părăsască nici odată, scriele în inima ta și vei afla har înaintea lui Dumnezeu și vază înaintea oamenilor.

Inteligența este mai prețioasă decât orice mărgăritar din lume, Dumnezeu prin nemărginita lui înțelepciune a întemeiat pământul, a întărit cerul a despiciat adâncurile, a făcut să căză din noui rouă și a dat oamenilor cunoștință și prevedere, ca să-i scapă de nenorociri.

Blestemul lui Dumnezeu cade asupra celor nelegiuiți, el binecuvintează coliba dreptilor, pedepsește pe nefernicii și batjocoritori și acordă har celor umiliți, mărirea celor înțelepți și expune la dispreț pe cei nesocotiți și nebuni.

„Dobândește înțelepciune și pricepere, căci ele te vor duce la mărirea de lei vei îmbrățișa.

Cărarea celor drepti este, ca zerite cele strălucitoare, ce luminează din ce în ce mai mult până ce se face ziua.

Calea nelegiuiților este prin întuneric, ce-i aruncă în prăpastia nenorocirii. Cumpănește în totdeauna calea pe care o calci, mergi drept înainte și fereste-te de rele.

Fii credincios soției tale pe care Dumnezeu ți-a dat-o, să-ți fie țevărășă credincioasă.

Fereste-te de lenă, că sărăcia te va ajunge ca un hoț și lipsa înțomăi ca un haiduc!

Fereste-te de mândrie, de mincinoșie de mărirea lipsită de judecată, nu unelti gânduri rele, nu te grăbi a face răul, nu fii murdar mincinos și nu semăna desbinare între frați!

Cel ce seduce femeea altuia este fără minte, își va pierde sufletul, se expune la loviri, la rușine și la cămă.

Calea unei femei necinstite conduce la infern și la moarte; foarte mulți bărbați au fost omorâți din cauza femeilor necinstite.

A. Vântul

PROVERBE

Cine nu se mulțumește de puțin, nu se mulțumește nici de mult.

La calcare boier mare.

Mai bine cu un întocit să duci o piatră de moară la gât, de cât cu un nebun să pleci la drum.

Până nu mănânci cu omul o baniță de sare nu știi ce cusururi are.

Cu nebunul să n'ai nici în cîin nici în mănecă.

Lesne dobânsprezece lețe la spatele aiuia.

MAXIM GORKI

MALVA

— Urmare —

Vasile observă pasările și inima i e intristată. Pentru ce se bat? Sunt oare prea puțin pești în mare? Așa își îngreuiază și oamenii viața unui altuia: unul își găsește bucățica lui într'un serviciu oare-care, celalt însă vrea să i-o scoată din gâtlee, de ce? În viață, doară mai sunt încă atâtea alte bucățele! De ce să iei omulei ceva ce și-a găsit pentru sine? Și apoi, adesea se naște această luptă pismuitoare din cauza femeilor: unul are o femeie, altul însă vrea să i-o sufle și o ademenește. Pentru ce aceasta, când sunt încă pe pământ atâtea femei libere, nefiind ale nimăruia? Așa ceva nu e bine, te face neliniștit.

Mareca însă rămânea pustie. Cunoscutul punct negru nu se arăta colo pe celalt țarm.

— Nu vii? Zise Vasile tare. Na, drept că nu! ce gândești tu oare?

Și disprețuitor stupa în spre direcțiunea țarmului opus.

Mareca radea.

Vasile se sculă și merse în cotilă, cu gândul să-și pregătească prânzul, dar se răzgândi că n'are poftă de mâncare, se întoarse iar la locu său și se culcă iarăși acolo.

— Dacă cel puțin Sergie ar voi să vie! își zise în sine și se sili a gândi la Sergie. Acesta e o poamă venivoasă, își bate joc de toate și dă cu pușcul slobod în tot. Voinic este el, a învățat ceva, dar bea! Cu acesta poți să îți treci vremea vesel! Cu toate că e venit de un timp scurt în-

coace, femeile aleargă toate după el. Malva singură se ține departe de dânsul... Darea nu vine... așa o mure ticăloasă! Poate înciudată că am bătut-o? Aceasta doară nu-i ceva nou pentru dânsa! Alții vor fi bătut-o și mai mult. Dar acum îi va trăia și el...

În chipul acesta gândind când la fiul său, când la Sergiu, dar mai mult la Malva, se trânti Vasile pe nisip și tot aștepta încă. Neliniștea i se schimbă neobservat într-o presupunere suspectă, la care însă nu voia să se oprească. Și așa, fiind în lălmăie bănuială înaintea lui însuși, își trecu timpul până seara, ba sculându-se, ba mergând încolo și înapoi pe nisip și apoi culcându-se iarăși. Marea se întunecase, el însă tot se uita în depărtare, așteptând caicul.

Dar Malva nu veni într'adevăr în ziua aceasta.

Când Vasile se culcă își înjură descurajat meseria, care-l oprea de a merge dincolo și după ce adormise se destieptă de multe ori îngrijorat, i se părea că pescărese în depărtare o pereche de vase. Atunci își ținea mâna peste ochi, privind spre marea întunecată, tristă.

Pe celalt țarm, la pescărie, ardeau două focuri, dar pe mare, nu era nimic de văzut.

— Bine, vrăjitoare! amenința Vasile și apoi adormi greu.

La pescărie însă se întâmplase în ziua aceasta următoarele: Iancu se sculase de dimineață, când soarele nu ardea încă și de la mare adia o boare răcoritoare. Mersese la țarm pentru a se spăla și zărise acolo pe Malva. Ea sta pe partea de dinapoi a unui caic ce era la țarm, își pusese picioarele goale peste margine și-și pieptăna părul ud.

Iancu stătu și începu s'o observe cu priviri curioase.

Jacheta ei de bumbac nu era încheiată la piept și căzută de pe un umăr, umărul însă era așa de alb și de ispititor...

Valurile băteau în perețele caicului și Malva când se ridica în sus, când se cufunda, în cât picioarele ei atingeau mult apă.

— Te-ai scaldat bine? o întrebă Iancu.

Ea îi întoarse fața, își privi în trecut picioarele și răspunse pieptănându-se în mînt: Da... da de dimineață te-ai sculat!

— Și tu mai de vreme încă!

— Ce te privește?

Iancu tăcu.

— Dacă ai voi tu să trăiești cu mine, greu ai duce-o! zise ea.

— Oho! Ia te uită ce grozav! răsese Iancu, și se ghemui jos și începu a se spăla.

Cu mâna scotând apă, se spăla pe față și genu de răcoala apei. Apoi întrebă pe Malva, ve când se ștergea cu mîncea cămeșei: „De ce vrei să-mi faci frică?”

— Și tu de ce te tot holbezi la mine?

Iancu nu-și putea aduce aminte, să se fi uitat la dânsa, mai mult ca la celelalte femei, dar cum spusese odată: „Pentru că ești așa de ispititoare!”

— Tatăl tău va afla ce fel de pozne faci -- el îți va alunga ispita!

Și îl privi veselă și cochetă în față.

Iancu răsese și se urcă în caic. Iar nu știa bine, ce fel de pozne să fi făcut, de care dânsa vorbise, dar dacă ea singură o spusese, trebuie ca el s'o fi privit destul de provocător. Și de odată deveni vesel și mulțumit.

— Ce mă privește de tata? spusese el, apropiindu-se în caic de dânsa. Doară el nu te-a cumpărat, nu-i drept?

Se puse lângă ea, privind necurmat la umărul ei gol, la sânul ei pe jumătate deschis, la toată statură ei, ce era așa de puternică și mîrosia a apă de mare.

— Uite ce frumoasă ești! Zise el încântat, după ce o observase cu de-amănuntul.

— Nu pentru tine... zise ea scurt, fără a-l privi și fără a-și îndrepta costumul neglijent.

Iancu oftă.

Înaintea amândurora se înlinda marea nemărginită în razele soarelui de dimineață. Valuri mici, gingașe, născute din suflarea jucătoare a vântului, bătea blând în părății caicului. Departe încolo, asemenea unei cicatrice, pe sânul moale ca mătasa al mării, se vedea limba de pământ. Ca o dungă subțire se vedea prăjina, la capătul căreia fâlăia o zăreantă roșie în vânt.

— Da, bătește, zise Malva fără a privi pe Iancu, ispititoare oi fi eu, dar nu pentru tine... și nimeni nu m'a cumpărat și nu aparțin nimăruia, nici chiar tatălui tău. Eu trăiesc pentru mine și tu să nu lași în pace, căci nu vreau să mă pun între tine și Vasile. Nu vreau sfadă -- înțelegi?

— Dar ce-am făcut? întrebă Iancu mirat. Nici nu te ating măcar -- doar numai așa!

— Nici să nu îndrăznești a mă atinge! zise Malva.

Spusese aceasta într'un mod așa de ciudat, cu atâta dispreț către Iancu, că acesta se simți ofensat atât omul, cât și bărbatul.

O simțire cutezătoare, foarte rău-făcioasă se destieptă într'insul și ochii-i scânteiară: „Oho! Nici odată să nu îndrăznesc? strigă el apropiindu-se de ea.

— Da -- nici odată să nu îndrăznești!

— Adevărat? Și dacă te-ai atinge?

— Cearcă numai!

— Ce-mi dai atunci?

— Îți dau una peste cap și te cufunzi în apă.

— Ei, să vad!

— Atinge-mă numai!

Ei o sorbea cu privirile lui înflăcărâte și o îmbrățișă de odată cu brațele sale puternice, strângându-i pieptul și spinarea. Atingerea cu trupul ei plin și cald îl aprinse de tot și o simțire năbușitoare îi se urcă în gât.

— Ei! Acum desfă-te! Ei!

— Lasă-mă, Iancule! zise ea liniștită și cercă a se desfăce din brațele lui.

— Dar ziceai că-mi dai una peste cap?

— Lasă-mă! Astămpără-te -- n'are să-ți fie moale!

— Adevărat? Nu mă înfricoșal!

O tu -- fragă!

O strânse la sine și apăsă tare buzele sale groase în obraji ei roși.

Ea răsese, îl strânse tare de mîini și se aruncă de odată înainte printr-o zguduire tare. În această îmbrățișare, căzură amândoi și dispărură în spuma apei. Apoi apărură pe suprafața apei turburate, capul ud al lui Iancu cu fața înspăimântată și lângă el ieși și Malva. Iancu bătea disperat cu brațele împrejuriul său, stropia apa împrejur, răcnița și urla, Malva însă înota împrejurul lui răsese cu hohot, îi stropia apa sărată în față și se cufundă fugind de ghiarele lui.

— Satană! strigă Iancu suflând. Mă înec! Destul! Da! Da! -- mă înec -- amară -- e apa -- mă înec...

Ea însă se depărtase de dânsul și înotă bărbătește spre țarm cu lovituri puternice, mari. Se apucă cu iscusință de caic, se puse pe marginea lui și se uită răsese la Iancu, care înota grăbit spre ea.

Străele ude stăteau strânse pe corpul ei și scoteau în relief de la genunchi până la umere formele ei frumoase și Iancu, care înotase până la caic și se apucase de marginea lui, privi lacom la această femeie udă, care-l răsese așa de plăcut.

— Na, tîră-te afară, căne de mare! zise ea printre răsese; se lăsă

pe genunchi și-i întinse mâna, cu cealaltă ținându-se tare de marginea caicului.

Iancu îi apucă mâna și strigă chiud: „Na -- acum așteaptă! Vreau să te scald!”

Stând până la umere în apă, o trăgea spre sine; valurile îi curgeau peste cap, băteau țărniul și stropiau fața Malvei. Ea închise ochii, răsese, sări deodată în apă, răsturnând pe Iancu prin greutatea corpului ei.

Și iarăși începură a se juca în apa verzuc, ca două pești mari, stropindu-se unul pe altul, sărind, țipând și cufundându-se.

Soarele îi privi răsese și ferestrele clădirilor pescăriei reflectau razele lui și răsese împreună. Valurile vîia și pasările de mare spălmântate fâlăiau cu un țipăt pătrunzător peste capetele lor, cari se cufundară sub valurile mării...

În sfârșit obosiră amândoi; înghițiseră destulă apă; ieșiră la țarm și se puseră la soare, spre a se odihni.

— Ptiu! stupi Iancu. Rea apă e aceasta! De aceea e așa de multă!

— Sunt multe rele pe lume... băcănii de pildă... îngrozitor de mult! răsese Malva, storcându-și apa din păr.

Părul ei era negru și cu toate că nu era lung, totuși era voluptos și ademenitor.

— De aceea ți-ai și ales un bătrân! răsese Iancu și o atinse cu cotul în coaste.

— Câte odată un bătrân e mai bun de cât un tânăr!

— Dacă tata e bun, feciorul trebuie să fie și mai bun!

— Ia ascultă! Unde ai învățat lauda aceasta?

— Fetele din sat mi-au spus de multe ori, că nu sunt un bătan neplăcut!

— Ce înțeleg fetele despre aceasta? Pe mine trebuie să mă întreb!

— Dar ce ești tu? Nu tot o fată?

Ea îl privi repede, el răsese nerușinat. Atunci deveni ea de odată serioasă și-i zise hotărât: „Am fost -- dar am avut odată un copil!”

— Aceasta e cu totul interesant, dacă nu și frumos! zise Iancu și răsese.

— Prostălaule! zise Malva și se întoarse.

Iancu se înspăimântă și tăcu, strângându-și buzele.

Aproape o jumătate de ceas tăcuseră amândoi și se întoarseră în așa fel la soare, că-și putură usca mai repede hainele.

În băraci -- șure lungi, murdare, cu acoperisuri într-o scurgere, depărtate una de alta de o sută cincizeci de pași -- se destieptă muncitorii.

De departe, erau toți la fel -- zdențuroși, rupți și desculți; vocile lor răgușite răsuna până la țarm. Unul din ei bătea în capacul unei putine goale, sunete surde răsuna, parcă ar fi atinsă o dobă mare. Două femei se sfădiau, undeva la tră un câine.

— Se trezesc, zise Iancu. Și vroiam doar să plec din dimineață la oraș -- mi-am pierdut vremea cu tine...

— Eu nu aduc nimănui noroc, zise ea cât în glumă, cât în serios.

— Ce mă tot înspăimănți! zise Iancu zâmbind mirat.

— Veți vedea, cum tatăl tău te...

Această amintire de tatăl său, îl supără de odată.

— C e cu tata? zise el aspru.

Tata! Eu nu mai sunt copil!

(Urmează).

Trad. de Al. Dăscălescu

SFATURI CASNICE

Cum se stirpesc șoarecii. -- Se știe că în grajdurile băntuite de boale șoarecii dispar de îndată ce aceste grajduri au fost desinfectate cu cior.

În casa sau hambarul în care șoarecii sunt supărători, se pune în străchini ciorură de caic și șoarecii dispar.

Galeria artiștilor români

D. EM. LĂZĂRESCU

Încă unul din pictorii noștri care fac să se vorbească de dânsii ca de adevărate talente.

Are, chiar în momentul acesta, o expoziție în Palatul Ateneului, expoziție cercetată și pretuită de toți cuosecătorii în materie de artă.

PRINTRE ALEI DE CIMITIR

*Printre alei de cimitir
Odată, trist, am pribegit
Să cat o cruce de martir
Ce sfânt se zice c'a iubit!*

*Și printre flori de liliac
Mormântul lui era ascuns,
Portița gardului sărac
Am sărutat... și-apoi am plâns!*

*Odată dânsul a visat
Și-a scris în versuri ce-a simțit
În vîi, prin gânduri ridicat
De sufletul ce l-a iubit.*

*Acum poetu 'n cer s'a dus
Să reprezinte ce-a cântat,
Ca-alătura să fie pus
De sufletul ce l-a visat.*

*Să spue dânsul, aș dori,
Celu' plecat în spre mormânt
Cam ce înseamnă a iubi?
Și de i iubirea ceva sfânt?!*

*Prin flori din câmpul de 'ntîlniri
Iubiților, el a intrat?
Și 'n sfintele lui năluciri
Iubita lui o a aflat?*

*Și blânde vise 'nchipuim
Privind la crucea lui de fier!
Când m'am sculat și eu iubeam,
Dar... încă nu eram în cer.*

*Am rupt un fir de liliac,
La inimă mi l-am ascuns,
Portița gardului sărac
Am sărutat... și-apoi am plâns!*

Traian Anghelovici.

Ilustrația noastră colorată

Serbarea Bobotezei în Capitală

Ca în toți anii, Boboteaza a fost sărbătorită în Capitală cu cea mai mare solemnitate, în prezența M. S. Regelui și a întregului Corp Diplomatic.

Ilustrația colorată din prima pagină a numărului nostru de azi reprezintă momentul când M. S. Regele, în albia Dâmboviței, primește din mâna celor ce au scos-o din apă S-ta Cruce, aruncată de I. P. S. S. Mitropolitul Primat.

ILUSTRUL MATEIU

— ROMAN DE GEROLAMO ROVETTA —

— U mare —

Acesta izbucni în alt torent le lacrimă.

— Vino aici! strigă Laner nepușad a se mai stăpâni.

Evelina, tot plângând, suspinând, se ridică, se apropie încet, atrasă prin această poruncă: adăunându-l. Când fu în mijlocul odăii fușurătoare ca tresări.

— Vino aproape de mine!

Și Laner, cu riscul de a cădea din gură, se întinse, o așază de braț și se așază la el. Evelina nu vroia; căuțea a se desprinde, o se depărta.

— Nu, nu, d-le Laner.

— Pentru ce plângi așa? însetată, afectuos, se mângâie pe păr, sărutându-i mâinile și sărutându-i cu frenezia jacheta albastră, ca și cum ar fi sărutat pe cealaltă.

Evelina nu prea se simțea și ea în ape bune. Intru un avânt de dragoste, într-o criză de lacrimă, îl rugă să o scape, înainte de a pleca, înainte de a o părăsi, pentru totdeauna, să o scape de milă sau avca să facă o prostie... să se arunce pe fereastră!... Nora o ura de moarte; atâta se și umchiul Matei împotriva ei! Acasă era un iad, nu alt ceva! Și dacă se sărută Nora, ea nu mai stă acasă! Cu unchiul Matei și cu Gioconda. Te rog spune gazdei d-tale să mă primească la ea!

— Liniștește-te, chiar astăzi seară îți vorbesc, are să te primească; numai te rog, nu plânge așa! Pește puțin odăia mea va fi liberă și...

— Da, da! esclamă Evelina tremurând, transfigurată aproape, cu o altă înfățișare, da, da! să mă primească pentru totdeauna. Când nu vei mai fi aici, Pietro, cel puțin să răsc aci, să mor aci, totdeauna, totdeauna! Apoi ca revenindu-și în fire de cele ce spusese, și aproape rușinată că-și dedese secretul pe față, se retrase și se depărta de el. Laner, mai sprinten se agăță de jachetă.

În sfârșit se făcu spre a se desprinde de el, se răsperă nestăruț de la jachetă și rămase într-o cămășuță subțire, decolată. În întunericul se-reei, i se vedea albaștră gâtului și a pieptului.

Pietro exaltat, aprins, se dete jos din pat, o apucă de mijloc și o strânse cu pasiune. Față și barba lui lungă îi atinse gâtul, sâmul got al tinerei fete, care dete un tipăt de bucurie, un răs nebun de plăcere. Căzu pierdută, pe pat, lipindu-se de Pietro cu adorație nebună; îl înălță cu corpul ei slab și mlădios ca o eșteră, și-l sărută cu frenezie pe ochi, pe gură, pe piept, înăbușindu-l sub respirația ei caldă, și morănișă vorbe întretăiate prin suspine și flori.

— Ia-mă! Ia-mă!

Căută și găsi mâna lui moale, de convalescent, i-o mângâie, o ținu într'a ei, și o strânse cu putere la pieptul ei care svăcnea cu furie:

— Ia-mă! Ia-mă!

Sunt liberă, stăpână pe mine!... Vreau să fiu a ta!... Lasă-mă să mor în brațele tale! vreau să fiu... a ta!

Fereastră se deschise toată, de vântul puternic care bătea afară; se auzea ploaia cu stropituri mari.

Un trăsnet, un zgornot mare de tunet și apoi repede a ploaie torențială, care se lăsa pe pietrele de pe uliță.

V

Placarde mari, multicolore, erau pe zidurile principetelor ulițe ale Milanului. Comitetul de propagandă al *Navigației Cisalpine*, societate anonimă cooperativă, cu capital, înființat, atrăgea atenția publicului asupra scopului patriotic al întreprinderii, celebra geniul lui Fara-Bon,

făgăduia prin afiș, marea cu sarea acționarilor. Cantasirena avusese în adevăr mână frică în alegerea președintelui noii societăți. E drept că Casalbara refuzase categoric, dar prințul Tolomei, pe care Matei isbucni să-l primească ușor în capcană, era împotolit cu un teanc de titluri. Era șeful partidului radical la Castellazzo și la Primarolo, rău văzut aproape de toți din lumea lui, această rămășă autentică a vechii aristocrației ruinată, se asvârșise în brațele democrației.

Societatea în formație, cumpăraseră proprietatea lui, la Primarolo... o dărăpănătură de neocuit, pe care o plățise mai mult de cât nu făcea.

Cu acest prilej, prinseră pe Tolomei, și păraginitura reparată, deveni: *Palatul Direcției generale a Lucrărilor Navigației cisalpine*.

Prefectul aprobă ridicarea lui Tolomei la președinție și se însărcină de a obține de la guvern, o subvenție pentru jurnalul întemeiat în vederea alegerilor, de către Cantasirena: *Resursele Italiane*. Directorul părăsise vechea locuință și închiriasse o casă particulară, în strada Ricasoni. În catul de jos își instalase birourile jurnalului, apoi venea apartamentul lui cu Gioconda ridicată la gradul de guvernantă și Taideo ca majordam. Sus, cabinetul lui Fontanella, inginerul companiei, odăia lui Pietro Laner și apartamentul Evelinei, care trăia aproape singură, aproape retrasă, în tovarășia unei slujnicuțe, mai urată, mai galbenă, mai cocșată ca ea însăși. Așa își alcătuisse viața Evelina. De altfel, de aci încolo ea era marea amor, și găina cu ouă de aur, a unchiului Matei.

Eleonora? o fată egoistă, vanitoasă. Unchiul Matei, cum auzea de numele ei se infuria! Nu mai vrea să știe nimic de ea. Cauza acestei schimbări așa de repezi, era purtarea Norei, care refuzase cu încăpățănare a-l ajuta și făcuse cu legitima ei influență pe bărbatul ei, avel bătrân plin de prejudeți și de ridicole superstiții să nu primească președinția *Navigației Cisalpine*. Pentru acest motiv, chiar la cununie care se celebră la Casalbara, într'un cerc restrâns, Matei păstră o atitudine aspră și serioasă. Când plecară în călătorie de nuntă, se simți fericit să rămâne singur; îi păsa prea puțin unde pleca! O căpătuisse, își făcuse datoria de părinte, era destul! Dacă afacerea îl lăsa câte odăia în pace, își consacra tot timpul cu cealaltă, cu Evelina, scumpa lui copilă pe care o iubea mult! Bunătatea în picior, care o făcea aproape frumoasă! Și Laner, bădăranul, disprețuia un asemenea teaur de dragoste, de poezie, adevărată poezie! Dar țărâni ce pricep e? Caritate, nu caritate. Cealaltă plăcuse mai mult, fiindcă era mai grasă, mai înaltă, mai durată!

În definitiv, unchiul Matei dorea ca Laner să ia pe Evelina, nu atât pentru fată, cât pentru cei 20 de mii de franci, depuși de Casalbara pe numele lui Laner; i-se părea că suma este a lui, pentru simplul cuvânt, că el o datorase.

Cu toate acestea, speranța că va lua pe Evelina, îl făcuse să mai uite vechiul supărare, adică, ceea că Laner fusese cauza căderii *Curierului literar*, și că poate cei 20 de mii de fr. îi va constitui ca zestre Evelinei.

De aceea atrase din noț pe Laner la el, îl numi secretar particular al lui, și-l puse să lucreze pentru jurnal, la condiție de adăptare al societății și pentru viitorul alegeri. Când își citi Laner, numele pe manifestul *Cisalpinei*, i se strânse inima presim-

țind o nenorocire. Era chiar în prima zi când eșise după boală. Era slab, trist, prăpădit! A! cum dorea să plece la Crodarossa! Dar nu mai cuteza să vorbească, fiindcă Evelina începea să plângă și să amenințe că se omorâ.

La Crodarossa, cele două mătuși, bătrânele fete, începuse a se îngriji-ra serios. Evelina nu le mai scria, și Pietro lăsa să treacă zi cu zi, repetând: „Voiu scrie mâine!”

Mătușica Angela și Roza, se priveau făcute, cu ochii roșii, și oftău, îngrijate din zi în zi mai mult.

Intr'o zi după ce așteptase de geaba poștașul cu scrisori, nemai putând să rabde se deciseră:

— Aidem! la Milan.

— Aidem!

Și plecară.

Sosite la Milan, se încredințară că Pietro al lor era sănătos, numai puțin cam palid la față. Evelina stău din prima zi să le câștige inima și cele două bătrânoare recunoscură în ea o femeie serioasă, conștientă, o adevărată femeie de casă, plină de delicatețe și de atenții.

Evelina se duse cu ea pe la toate bisericile, unde împreună cu ea în-genuchiă și sărută sfintele icoane. Pietro întovărășea pe mătușile lui aproape în toate plimbările lor și prin oraș, dar fără ca ele să bage de seamă, el devenea puțin câte puțin mai întunecat și tăcut. Se uita la Evelina cu grije și tânăra fată tresărea și se îngălbenea. Câteva zile de la sosirea mătușilor la Milan, se iviră simptome foarte grave. Evelina îi spuse lui Laner:

— Mi-e frică... mi-e frică.

— De ce îți-e frică?

— A! dacă ar fi așa, mă otrăvesc; mă bine moartea.

Pietro făgădui să se ducă cu mătușile până la Crodarossa, dar ca să nu mănească pe Evelina, care nu se simțea tocmai bine, renunță.

Mătușile plecară în sfârșit, și nu o îndoiată. D-ru! Foresti a înțeles tot, nu mai e nici o îndoiată.

Mătușile plecară în sfârșit, și nici trecu nici o săptămână de la plecarea lor, când se pomenea cu o scrisoare de la Pietro, scrisoare dictată de Evelina prin care le spunea „marea lui amor” pentru tânăra fată, care le plăcuse atât de mult și pentru care le cerea consimțământul lor de a o lua de soție și le ruga a-i da binecuvântarea lor.

VI

Nora vroia să fie fericită, cu toate că se măritase cu un bătrân și cu toate că Pietro devenise bărbatul Evelinei. Vroia să fie fericită pentru că în fundul inimii simțea un regret adânc. Cine ar fi putut crede? Cea mai înversunată dușmană a ducesei de Casalbara—era mica cocșată, mizerabila stărpitoră, nevasta lui Laner. Când aflase că Pietro era bolnav pe moarte din pricina ei, era mai mult ca disperată, plânse, simțind cea mai mare remușcare...

Această durere, era însă scumpă, avea un farmec ciudat pentru ea... Dar iată că Pietro se făcea sănătos, și se însură cu Evelina, cu cocșată! Cum? După ce cunoscuse sărutările ei? După ce visase o frumusețe ca a ei, acum să se mulțumească cu o asemenea decădere!

Nora vroia acum să se răzbum! Îi trebuia dar numai decât un alt roman, un alt ideal, o altă iubire: să-și iubească bărbatul... și îl iubi. Căci cine o fortase să-l ia? Nimeni!

Toată lumea la Nisa și la Menton, credea în „amorul frumosei ducese italiene” pentru soțul ei. Ducele era elegant, simpatic!

De akmintrelea, singurul lucru ce o atrăsese către Casalbara nu era decât milioanele lui! Și în adevăr, ea o turbată, acum chibăuă și i se părea că nu are vreme destulă ca să chibăuă și să risipească în deajuna.

Chibăuă sume enorme cu toaletele, cu comande la Paris, la Milan, ca!

de pret, bijuterii și pregătiri de apartamente, trăsuri de toate soiurile. În toate dimineațele, după baia în care își spăla sărutările din noapte, începea să extirgare toate magazinele în care lăsa sume enorme.

Dar în ziua în când ducesa de Casalbara descoperi ruina financiară a bărbatului ei, atitudinea ei se schimbă brusc, față de el.

Acel bătrân garbovit o înșelase!

Abuzase de tinerețea, de nevinovăția ei. Bietul duce, ascunse și el cât putu supărătoarea veste, care îi venise din Milan. Abia acum vedea că Nora se prefăcuse că îl iubește, cauza era că o făcuse ducesă și pentru banii lui!

Prima veste neașteptată și care îl alarmase, fusese trimise printr'o scrisoare de la Kloss. Acesta îl prevenea că are să se ruineze din cauza luxului pe care îl ducea nevastă-sa—și el nu vroia să fie victimă prostiei mamei!

Casalbara fu indignat de procedeul lui Kloss, nici nu-i răspunse. Scri-se omului lui de afaceri, d. Vigliani să se ocupe el.

Răspunsul lui Vigliani fu scurt și coprinzător.

Trebuia să vândă tot ce să-și acopere datorile și pentru aceasta era neapărată nevoie să se reîntorcă la Milan cât mai repede posibil.

Casalbara încercă să lupte, să ascunză ducesei starea lor financiară, dar într'o seară trebui să-și mărturisască totul. O altă femeie în locul Norei ar fi îndurat cu mai mult curaj și sânge rece trista știre; Nora însă, se infuria și se făcu foc, reprășind duceului că ar fi nenorocito și înșelat-o.

— Iartă-mă dragă Eleonoro, iartă-mă. Nora însă se încuie în camera ei nemai vroid să știe de el.

VII

Casalbara, cum ajunse la Milan se îmbolnăvi, căzu la pat. Scena cu nevastă-sa și întorcerea grăbită de la Nizza pe un timp grozav de urât îl prăpădise.

Nora era tot supărată și nu vorbea cu el.

Nora se gândi să se ducă ea la Vigliani să vorbească cu el, sperând că va reuși să mai amâne polițele lui Kloss; Vigliani însă îi spuse că nu putea face nimic, atunci se gândi că Kloss se răzbumase și că venise vremea a încerca tot pentru tot; vrea acum să încerce cu Kloss. Scrie acestuia un hilet că avea mare nevoie a-i vorbi de oarece bărbatul ei era bolnav în pat.

Kloss când primi scrisoarea ei, o a la birou lui. Când citi cele ce cuprindea zise zâmbind ironic:

— Trebuia să plec la Carlsbad mâine dimineață, din cauza d-tale d-nă voi pleca astăzi seară!

Cu toate astea Kloss, dator d-nel ducesei de Casalbara un răspuns și drept acest răspuns îi trimise pe d. Galli, un bărbat foarte bine înșurat, și care era proeuristul băncii lui Kloss.

A doua zi, la orele 11 fix, Ambrogio Galli se anunță la d-na ducesă de Casalbara.

Ambrogio era un om serios, simplu și bun; dar era puțin cam surd, și această infirmitate îl jena îngrozitor.

Înfățișarea Norei, frumusețea și blândetea ei îl intimidară foarte mult.

— D-ta cunoști motivul care me-a făcut să veniu așa repede, de la Nizza, bărbatul meu și cu mine; vreau să zie cumoșt! afacerea cu polițele.

— Nu, nu știu nimic, d-nă ducesă, răspunse mirat Galli.

— Polițele pe care le-a iscalit bărbatul meu d-lui Kloss.

— Aproape 100 de mii de franci.

— Nu știu nimic; d-lui nu mă-a spus nimic.

A se citi urmarea în „Universul Literar” care va apara în următoarea viitoare.

DIN HAZUL ALTORA

Intâmplarea se petrece în timpul unei expoziții.

Un domn, însoțit de nevasta d-lui, se adresează unui gardian.

— Pardon, prietene, ai putea să-mi arăți încotro e restaurantul «La trei securi»?

— Dacă vreți să mă urmăriți, vă duc acolo.

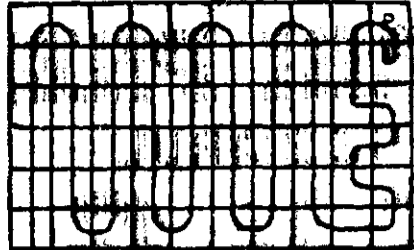
— Furnică câte trei. Pe drum:

— Sunt sigur că aici mai fost restaurantul la restaurantul asta, zise gardianul.

— De unde ești d-ta atât de sigur că n-ai mai fost?

— Păi, dacă ați mai fost, de sigur că nu vă mai duceți acum.

Domnul și doamna au secotit prânz să nu mai continue drumul.

Intrare

Prizonierul trece prin toate celulele, inclusiv cella sa. Aceasta este singura soluțiune justă. Problema spunea desigur că prizonierul trebuie să treacă prin toate celulele, deci și prin a sa. O intrare definitivă în cella sa nu s-ar putea considera ca trecere.

Persoanele care, prin tragere la sorți au câștigat câte unul din cele 10 volume-biblioteca, și care s'au apropiat mai mult de adevărata soluțiune a problemei de mai sus, sunt următoarele:

- București: d-ra Stella Ionescu.
- Plevna (Balomita): d-șoara Ecaterina Ghica Georgescu.
- Siatina: d. Bütz M. Mihael.
- Vișeștii (Covurlui): d. Gh. Basoc.
- Craiova: d. Lambescu Demetru, elev.
- Tg.-Ocna: d-șoara Clemana D. Danaie.
- Iasi: d. O. C. Baicu.
- Oltenița: d. Leon Goldstein.
- Vaslui: d. Panaitescu N., elev.
- Giurgiu: d-na Elena Constantinescu.

Deslegarea problemei de calcul din «Universul Literar», No. 2, este:

1486: Descoperirea artei tipografice de către Gutenberg.

Persoanele care, prin tragere la sorți, au câștigat câte unul din cele 10 volume bibliotecă, acordate ca premii, sunt următoarele:

- București: D-rele Căza Măntulescu și Steluța Ștefănescu, profesoară.
- Băniad: D. Nicolae M. Mălăncescu.
- Brăna: D. Ion Mihăilescu, elev.
- Ciocănești (Ilfov): D-ra Elena Dorescu.
- Drăgășani: D-ra Michaela Parlow.
- Gaița: D. Ghiță Săulescu.
- Giurgiu: D. George Stoianescu.
- Gara Mierlești: D-na Didina Popescu.
- Gara Vlădeni: D. Ed. Stancu, șef de gară.

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU
BOALE DE FEMEIE
— SUB DIRECȚIA —
Doctorului I. KIRIAC
Chirurg primar, șeful serv. de ginecologie și spital elor Eforiei.

SECȚIE SEPARATĂ pentru **BARBAȚI**
(hemoroizi, hernii, tumori, calculi vezicali, stăruțuri uretrale, etc.)

Strada Sf. Iobăc 2, în fața Teatrului Național
— TELEFON 2/96 —

Reclama e sufletul comerțului

JOCURI

SARADĂ

— de d. I. S. Delacoreea, loco —

Anul nou fără mine
Nu se poate ca se fie
Că eu fac pe fie-care
Ca să aibă bucurie.
Prima parte se găsește
Pe la jocuri cercetat,
Cea d'a doua este armă
Și e lesne de aflat.

Deslegarea problemei prizonierului din «Universul Literar» de Anul Nou, este următoarea:

UN OBRAZ CURAT ȘI FRUMOS

Inainte de a merge la
Măștișarea Granat și Pudră «Flora»

Formă de păr «Flora» neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50. Capilogen «Flora» (apă de păr) sticlă mare lei 3,25, mică 2,50. Pasta de dinți «Bucol» lei 1. Apa de gură «Bucol» lei 1,50. Lapte de crin «Flora» pentru înfrumusețarea tenului lei 2. Săpun de Lapte de crin «Flora» lei 1,25.

La nemulțumire se restituie imediat costul.

se obține prin întrebunțarea cremei și pudrei **FLORA** preparate de Al. Reanu farmacist, furnisor al Curții Regale. Pudra «FLORA» fără nisip mărește efectele uimitoare ale cremei «FLORA». Crema lei 1,50. Pudra «Flora» lei 2. Săpun Flora lei 1,25.

VINDECAȚI BETIA

Înainte ca bețivul să infrângă legea

Vindecați-vă înainte ca alcoolul să fi distrus sănătatea, puterea și averea lui, să-l ca moartea să fi făcut imposibilă vindecarea lui.

COOM este un surrogat pentru alcool și efectul lui este că bețivul va detesta băuturile spirituoase. **COOM** este cu totul nevinovat și efectul lui este atât de eficient, în cât persoanele cele mai înclinate beției au devenit niște adătați raționali.

COOM este cea mai nouă invențiune care știința a produs-o în această privință, și-a scăpat până acum mii de oameni din nevoi, mizerie și ruină.

COOM este un preparat care se dizolvă ușor, și care spre exemplu poate fi pus de către menajeră în Cafeana bărbatului, fără ca acesta să simtă ceva. În cele mai multe cazuri, el nici nu știe pentru ce nu mai poate să suporte doza de alcool, și crede, că aceasta este efectul unei prea mari consumații, așa cum nu mai putem mânca o mâncare din care am gustat prea des.

COOM ar trebui să dea fie-care tată fiului său, studentului înainte de a cădea la examen; căci, chiar dacă nu este dat beției, alcoolul totuși slăbește creierul.

În general ai trebui fie-cara, care nu se poate abține de alcool, să ia o doză de **COOM**. Acesta este cu totul nevinovat. Persoana își conservă sănătatea și economisește foarte mulți bani, pe care i-ar fi cheltuit altfel pentru vin, bere, țuică sau rachiu.

Contrafacerea sunt pedepsite. — Preparatul **COOM** costă 10 lei și se trimite contra plății anterioare sau contra ramburs numai prin:

Coom Institut, Copenhaga, 346 F., Danemarca

Scrisorile sunt de francat cu 25 bani și cărțile poștale cu 10 bani

Reclama e sufletu comerțului

Recompensă de 5000 Lei

SPANILOR ȘI CHELILOR

Prin adevăratul «Mos-Balsam» danez se poate face să crească părul și barba în opt zile. Bărbați și tineri, dame și domni pentru a avea păr, barbă și sprincane se servesc numai de «Mos-Balsam», căci s'a constatat că «Mos-Balsamul» este singurul leac al științei moderne care face ca în opt până la cinci-spre-zece zile, prin influența asupra bulbului capilar face ca părul să reînceapă a crește imediat; iată de ce ne simțim în stare a contracta obligațiunile, pe care nici o altă casă nu ar putea să le îndeplinească. Garanția ca nevinovat.

Dacă cele ce afirmăm mai sus, nu e părul adevărat vom plăti

5000 LEI NUMERAR

Ori-cărui span sau chel care se va fi servit de „MOS-BALSAM” șase săptămâni fără nici un rezultat.

Luăți seama că suntem singura casă care oferim o adevărată garanție. Recomandat și recunoscut de medici. Feriți-vă de contrafaceri.

Vă fac cunoscut că sunt foarte mulțumit de întrebunțarea „Mos-Balsamului”. După opt zile părul a început să dea, — la început rar, dar firul puternic. După 15 zile părul s'a îndesit, a luat consistență; redobândind caldura lui primitivă și aceasta grație numai Balsamului Dv. Mulțumindu-vă, vă prezint salutățiile mele distinse. — ss. I. K. Dr. Tverg, Copenhaga.

Pot să recomand fără teamă adevăratul „Mos-Balsam” danez; ca un leac infailibil pentru creșterea din nou a părului. Suficient de mult de pierderea părului în cât unele locuri au rămas complet pleșite. După 3 săptămâni numai de întrebunțare a „Mos-Balsamului” am redobândit părul pierdut, s'a îndesit și acum am un păr lung, tare și sănătos.

ss. D-ra M. C. Andersen, Nyvestergarde 5, Copenhaga.

Un pachet „MOS” 10 lei. Ambalaj discret. Se trimite prin plată anticipată sau contra ramburs postal. A se scrie celui mai mare magazin special din lume Mos-Magasinet, Copenhaga 485, Danemarca.

(Scrisorile se francăză cu 25 bani și cărțile poștale cu 10 bani)

UNIVERSUL LITERAR
Cupon No. 3.

NOUILE MARI PREMII OFERITE DE ZIARUL „UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI, CU INCEPERE DE AZI :

O NOUA VILA LA SINAIA

„Villa Theodora“, construită anume pentru tragerea viitoare, pe str. I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

Un salonaș modern

compus din :
1 canapea, 2 fotoliuri,
4 scaune și o masă de
mijloc, foarte elegant,
cumpărat de la fabrica de
mobile de artă, I. Bre-
sol, calea Rahovei, 50,
unde se găsește în per-
manentă o bogată și a-
leasă expoziție de mobile
de toate genurile.

UN DORMITOR DE BRONZ

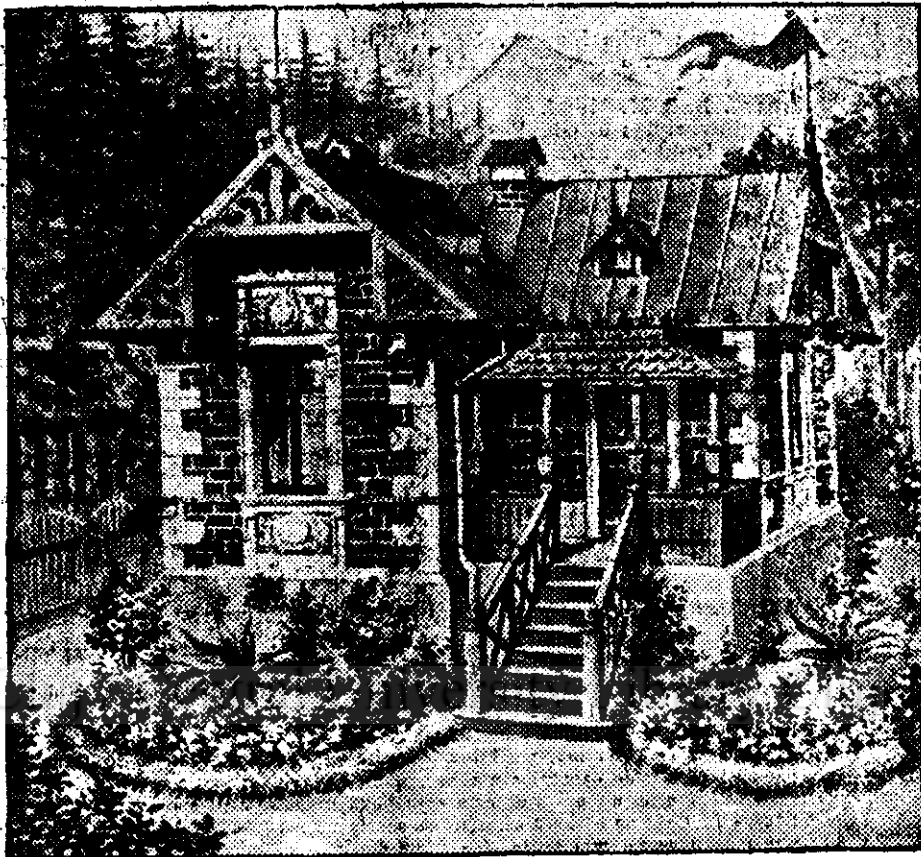
de mare valoare, cum-
părat de la *Industria me-
talică „Marcu“*, Bule-
vardul Elisabeta, No. 18.

O garnitură

de mobilă

PENTRU INTRARE

compusă din :
1 canapea, 4 scaune, 2
fotoliuri și o masă, cum-
părate de la cunoscutul
magazin de mobile de
trestie și bambu, *Lit-
man*, str. Lipscani, 8.

Un dormitor

de lemn fin

construit în marea fa-
briță de mobile de lemn
Maria V. Ganea, so-
seua Mihai Bravul, No.
37 și str. Șerbănică, 10.
Sucursala calea Victoriei,
No. 107.

O scortă românească

și o

bluză (ile) de mătase

dela *Bazarul Național*
de țesături românești de
sub conducerea doamnelor
Cosco și Duțescu, ca-
lea Victoriei, 110, cel
mai estin și mai bine a-
sortat magazin în toate
felurile de lucrări romă-
nești din pânză, lână și
mătase

Un salonaș de bambu

cumpărat de la cunoscuta
fabrică de mobile în a-
cest gen, *E. A. Pucher*,
calea Victoriei, 148. Su-
cursala Bulevardul Eli-
sabeta, No. 18, la „Co-
meta Haley“.

O dormeză, două fotoliuri și un paravan artistic

lucrate în vechiul atelier de tapiterie *Ioan Niculescu*, str. Câmpineanu, 31

O pendulă de stejar alumat și o tavă argintată
cumpărate de la magazinul de încredere *Schmidt & Stra-
tulat* calea Victoriei No. 53.

O bicicletă, o pușcă de vânatoare și un pistol
automat, cumpărate de la marele magazin de biciclete
și arme *B. D. Zissmann*, calea Victoriei 44.

Un gramofon, o vioară, un flaut și o harmonică
cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*,
calea Victoriei 54.

1 pendulă de perete și 6 lingurițe de argint
suflate cu aur, cumpărate de la cunoscutul magazin
„*Ceasornicaria Colței*“.

O Splendidă Rochie albă lucrată artistic în ajururi.

O dormeză, 2 fotoliuri și un paravan artistic,
lucrate în vechiul atelier de tapiterie „*Ioan Niculescu*“,
strada Câmpineanu No. 31.

1 ceasornic de aur, cu trei capace, pentru bărbat.

1 brățară de aur 14 kt., cu 5 perle fine.

2 ceasornice de aur pentru doamnă.

1 inel de aur cu rubin, pentru bărbat.

1 pereche de cercei cu diamante și rubine Ca-
puchon, de o
mare valoare.

O frumoasă și prețioasă broșă.

Un inel de aur 14 kt. pecetar pentru bărbat.

6 ceasornice remontoir de argint cu 3 capace

1 ceasornic de metal emailat.

Un binoclu fin.

6 ceasornice remontoir, de metal.

1 elegantă compotieră argintată, de mare valoare

Doă aparate economice de încălzit, inventate
de d. căpi-
tan Castano.

50 cutii de cremă, pudră și săpun „*FLORA*“

în cutii speciale, făcute anume pentru abonații noștri.
20 plachete argintate reprezentând fotografiile Regelui
și Reginei, comandate anume
pentru premii.

Toți acei cari se abonează cu începere de azi,
mai primesc gratuit și un volum din *Memoriile
Reginei Carol I.*